

Pekka Suonsivu
**YHTEISTOIMINTA
HYVINVOINTIALUEELLA**

Yhteistoiminta
hyvinvointialueella

Yhteistoiminta
hyvinvointialueella

Yhteistoiminta hyvinvointialueella

Pekka Suonsivu

Tekijä on saanut Suomen Tietokirjailijat ry:n apurahan

© 2024, Pekka Suonsivu

Kustantaja: BoD · Books on Demand GmbH, Helsinki, Suomi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-80-8342-9

Lukijalle

Pitkän valmistelun tuloksena hyvinvointialueet aloittivat Suomessa toimintansa vuoden 2023 alussa. Hyvinvointialueella tarkoitetaan kunnista ja valtiosta erillistä julkisoikeudellista yhteisöä, jolla on alueellaan itsehallinto. Hyvinvointialue vastaa sosiaali- ja terveydenhuollosta sekä pelastustoimesta. Sosiaali - ja terveystalouden toimintojen yhdistäminen loi uusia suuria ja moniportaisia työorganisaatioita. Työnantajan ja henkilöstön yhteistoiminnan järjestäminen hyvinvointialueella vaati vuodelta 2007 olevan kunta-alan yhteistoimintalain uudistamista. Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella tuli voimaan 1.7.2021. Työsuojelun osalta työmarkkinaosapuolet solmivat 27.10.2022 työsuojelun yhteistoimintaa koskevan virka- ja työehtosopimuksen, mikä koskee myös hyvinvointialueita.

Elämme aikaa, jolloin yhteiskunnan resurssit sosiaali- ja terveystoimessa ovat rajalliset, niin rahoituksen kuin henkilöstön suhteen. Tämän seurauksena toimintoja keskitetään ja organisoidaan uudelleen. Esimerkiksi osa terveyskeskusten vuodeosastoista joudutaan sulkemaan ja monesta kunnasta poistuu terveysasema kokonaan. Osa sosiaali- ja terveysalan henkilöstöstä joutuu muuttamaan työpaikkaa ja syntyy uusia työyhteisöjä. Johtajien ja esihenkilöiden työn vaativuus muutoksessa kasvaa ja henkilöstön edustajien yhteistyötaidot korostuvat. Ennistä tärkeämmäksi nouseekin yhteistoiminnan ydin eli työnantajan ja henkilöstön voimavarojen yhdistäminen yhteisten päämäärien saavuttamiseksi. Haetaan siis kumpaakin osapuolta ja koko työyhteisöä hyödyttäviä ratkaisuja yhdessä.

Tämän kirjan tarkoituksena on selvittää, miten yhteistoiminta hyvinvointialueella on organisoitu ja miten se toimii? Esimerkkiorganisaationa on Suomen suurin hyvinvointialue. Lisäksi kirja sisältää taustatietoa ja tutkimustietoa työnantajan ja henkilöstön yhteistoiminnasta.

Kirjan kohderyhmänä ovat työorganisaatioiden johtajat ja esihenkilöt sekä henkilöstön edustajat. Kirja soveltuu myös tietoteokseksi hallintoa opiskeleville ja työelämän kehittämisestä kiinnostuneille.

Tampereella 15.8.2024

Pekka Suonsivu

Sisältö

Johdanto yhteistoimintaan	11
Yhteistoimintaa koskevat säädökset Euroopan unionissa	15
Yhteistoiminnan kehitys Suomessa	20
Hyvinvointialue työorganisaationa	37
Yhteistoimintaa ja työsuojelua hyvinvointialueella säätelevät lait ja sopimukset	46
Yhteistoiminnan organisointi hyvinvointialueella	67
Hyvinvointialueen työsuojelun yhteistoiminta	95
Yhteistoiminta johtamisen ja esihenkilötoiminnan tukena	101
Henkilöstön vaikutusmahdollisuudet omaan työhönsä ja työyhteisöönsä	110
Hyvinvointialueen työhyvinvointitutkimus	115

Yhteistoiminnan edellytykset ja esteet	136
Vuorovaikutus ja tiedonkulku hyvinvointialueella ...	142
Ammattijärjestöjen rooli hyvinvointialueen yhteistoiminnassa	145
Hyvän yhteistoiminnan merkitys ja mahdollisuudet	148
Lopuksi	150
Lähteet ja kirjallisuus	154

Hyvinvointialueet aloittivat Suomessa toimintansa vuoden 2023 alussa. Hyvinvointialueet vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollosta sekä pelastustoimesta. Toimintojen yhdistäminen loi uusia suuria ja moniportaisia työorganisaatioita.

Tämän kirjan tarkoituksena on selvittää miten työnantajan ja henkilöstön välinen yhteistoiminta on hyvinvointialueella organisoitu ja miten se toimii. Esimerkkiorganisaationa on Suomen suurin hyvinvointialue. Lisäksi kirja sisältää taustatietoa ja tutkimustietoa työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta.

Kirja soveltuu työorganisaatioiden johtajille ja esihenkilöille sekä henkilöstölle. Kirja soveltuu myös tietoteokseksi hallintoa opiskeleville ja työelämän kehittämisestä kiinnostuneille.

BoD

